

Teksten: Exodus 19: 1-8a en Johannes 21: 15-18

Lieve mensen, **gemeenschap van Christus**,

Vorige week kreeg ik een telefoontje, iemand vertelde dat haar broer ver weg ook meekeek. We praatten wat verder en toen vertelde ze ook dit, een scene uit haar eigen kerk: 'Op in snein hiene wy in gastpredikant. De tsjinst begûn sa as wy dat went wiene. Mar doe't wy oan de útliz ta wiene, krige dûmny it wat benaud. Hy krige in kleur en luts oan syn boardsje en sei: Ik weet eigenlijk helemaal niet wat jullie zijn, vrijzinnig, of orthodox?'

Wy seagen mekoar ris oan, ja, wy witte fansels yn sa'n lytse mienskip echt wol wat elts syn achtergrûn is. Mar om dat sa te melden... Foar ien wie dat gjin probleem. Dy sei: 'Och dumny, wy binne gewoan ûntfankelik.' Wy hawwe d'r meielkoar om lake en de spanning wie d'r ôf.'

Vanmorgen staat er een vraag in ons midden.

Aan ons de uitnodiging om die te ontvangen.

En die vraag luidt:

Heb je me lief?

Het is een vraag die je eigenlijk niet stelt. Te intiem. Te groot.

En toch stelt Jezus hem onomwonden, deze vraag die Petrus dwars door de ziel snijdt, want reken maar dat die binnenkomt.

Als je de waarheid spreekt en dat helder aandachtig doet, dan komt het binnen.

Zoals de schrijver en de koning op 4 mei redes uitspraken die recht naar binnen gingen. Hun taal geladen, hun woorden kraakhelder. Beide mannen niet bang. Ze spraken vrij, wat ze zeiden was waar, voorbij het taboe.

Het inktzwart van 4 mei en het-rood-wit-blauw van 5 mei hingen nog over de dagen dat ik deze preek schreef. Ik stond op het punt om vanuit Exodus en Johannes grote woorden te gaan gebruiken, woorden als geloof, hoop en liefde, gerechtigheid en vrede eveneens.

Maar na de rede van de koning en de schrijver aarzelde ik. Ik dacht: het is beter dat die grote woorden, net als de vloot van KLM, voor een tijd aan de grond blijven staan.

Maar vanochtend is er een woord dat toch vleugels krijgt, verpakt in een vraag: Liefde...

Over liefde gesproken. Hoe is het met liefde in tijden van corona? Met anderen woorden: hoe is het met Liefde in een anderhalve-meter-samenleving? Eerlijk, het voelt als u zeggen tegen je vrouw. Anderhalve meter is het nieuwe u. Na een tijd van jij en jou komt er uit nood geboren een hoffelijk u in onze beschaving terug.

Liefde in tijden van corona. Ik fiets door de stad en kom langs het verpleeghuis waar mensen met Alzheimer wonen en nu opgesloten zitten. Op de stoep voor één van de ramen staat een man. Hij kijkt naar binnen en zwaait en gebaart. Als ik dichterbij kom, zie ik een glimp van een oudere vrouw. Iemand begeleidt haar en wijst naar de man. Op gepaste afstand sta ik even stil en kijk. Liefde in coronatijd.

Liefde in tijden van corona. Ze bloeit op, tussen mensen, en staat onder druk. Wat er achter de voordeur gebeurt? Ook daar bloeit liefde EN bloedt liefde, we weten dat ze daar achter de voordeur ook flinke deuken oploopt, ja zelfs kapotgaat. Het gaat met liefde zoals een monnik eens antwoordde toen iemand hem vroeg: 'Wat doen jullie eigenlijk in dat klooster?' De monnik antwoorde: "Wij vallen en we staan weer op, wij vallen en we staan weer op, wij vallen en we staan weer op.'

Jezus en Petrus. Ze weten daarvan.

Nu staan ze oog in oog. De spanning is voelbaar. Spanning voel je. Zo gaat dat bij spanning. Je kunt haar wegdrukken en negeren. Maar ze blijft. Petrus, boegbeeld van de kerk oog in oog met Jezus. Bang is ie en schamen doet ie zich. Maar Jezus is niet bang om dé vraag te stellen waar het in wezen om gaat. Een vraag die, als je haar samen aandurft, wonderen doet.

Simon zoon van Johannes, hou je van mij, meer dan dezen?

Jezus vraagt het Petrus rechtstreeks. En deze eerste keer vraagt Jezus ook nog, of hij meer dan de anderen van hem houdt.

En dan Petrus' antwoord. U moet weten, dat hij tussen de oren een haan heeft zitten. Die staat hem behoorlijk in de weg.

De Haan is ook symbool van de lust waaruit haantjesgedrag voortkomt. Vooral mannen, zo zult u begrijpen, neigen daartoe. Niet uitsluitend. Maar daar gaan we op deze rustdag maar niet verder op in.

Petrus zegt: *Heer, jij weet dat ik je vriend ben.* Maar dat is geen antwoord op de vraag. Stel, je vrouw vraagt 'Hou je van mij?' en je zegt 'We zijn toch vrienden?'

Jezus weet genoeg. Hij zegt, en zo staat het in de grondtekst, *Hoed mijn lammeren.* Het werk van een herdersleerling.

Hoe is het met onze Petrus, na deze eerst vraag? Ik heb altijd een zwak hem, voor deze visser. Voor zijn ontwapenende eerlijkheid. Voor hoe hij worstelt met trouw en met liefde. Hoe het hem iedere keer weer bij de handen afbreekt. Petrus, het gezicht van de kerk en de mens. Hij wil Jezus wel volgen, maar wel op zijn eigen wijze: Actie! Meteen!

Simon Johannes, bemin je mij?

Ja, zo staat het er. Onomwonden. Nu zonder de vergelijking met de anderen. Petrus raakt verder in verlegenheid over de liefde. Hij bedoelt het zo goed, ook met zijn liefde voor Jezus, en toch ontglipt die hem en kan hij Jezus' vraag niet beamen met een volmondig ja.

Heer, je weet dat ik jouw vriend ben.

En Jezus antwoordt hem: *Hoed mijn schapen.*

Hoeden moet je leren. Ook nu, in onze tijd, met vallen en opstaan. Een volleerde verpleeghuisarts vraagt zich hardop af, recht in de camera: 'Kozen we wel de goede weg, met onze keuze voor veiligheid en gezondheid? Want ik zie mensen doodgaan aan gebrek aan liefde.' 'Ziet u dat echt?' vraagt de interviewster nog eens extra. Weet deze arts wel wat ze zegt?

'Ja, dat zie ik gebeuren,' is het antwoord van deze hoedster.

Simon van Johannes, ben jij mijn vriend?

Eigenlijk zouden we nu een poosje stil moeten zijn. Wat doet Jezus hier? Hoezo doet hij dit?

Liefde. Jezus buigt naar zijn vriend toe op zielshoogte. Hij houdt van hem. Is hem toegeneegen. Nee, we zijn allang uit het gebied van elkaar de maat nemen weg.

Eerder, toen de haan voor de derde keer kraaide, werd Petrus verdrietig. Hier niet. Hier, bij de derde vraag, is de haan uit het hoofd van Petrus verdwenen. Het is er licht en ruim geworden. En de vraag van Jezus komt in die ruimte binnen. Petrus kan zich ermee verbinden. Hij is niet langer gelovig of ongelovig, orthodox of vrijzinnig, hij is ontvankelijk.

Jezus staat allang niet meer tegenover Petrus, maar naast hem.
Petrus huilt nog steeds niet. Hij rijpt.

Heer, jij weet alles, jij merkt dat ik jouw vriend ben.

Geen heer-knecht verhouding. Vriendschap. Petrus en Jezus. Jezus blijft, komt hem nader dan ooit. Hij draagt Petrus, net zoals God Israël draagt op adelaarsvleugels. Het is ontroerend.

Jezus vraagt wel rechtstreeks, maar antwoordt niet rechtstreeks met ja, maar verpakt zijn antwoord zo: *Weid mijn schapen.*

Dat Jezus Petrus niet de maat neemt, maar hem mee-neemt, dat blijkt telkens uit de opdrachten die Jezus aan Petrus geeft.

1. Hoed mijn lammeren – taak van de herdersjongen
2. Hoed mijn schapen – rol van de herdersknecht
3. Weid mijn schapen – het werk van de herder zelf

Johannes laat hier twee tegengestelde bewegingen elkaar kruisen. Zo mooi, hoe die deze dialoog dragen: hoe kleiner, hoe pretentielozer de mens wordt in zijn liefde, hoe groter de opdracht die hij krijgt. Alleen wie klein kan worden, kan werkelijk groot zijn. En in het hart van het ontmoeten, in het hart van het kruis, daar bloeit de liefde. Over wat voor liefde hebben we het hier eigenlijk bij Jezus en Petrus? Liefde, de sfeer van het belangeloze. Waarin we ruim en licht zijn voor elkaar.

Bij Priester en schrijver Tomas Halik lees ik dit ook, als hij erop wijst dat het christendom geen geloof is, maar een oefening in liefde. Voor ieder mens is het leven één grote oefening in liefde. We zijn vanmorgen getuigen van een oefenweg in liefde. En achter alle tragiek van corona is ook deze tijd deel van die oefening in liefde.

Frits de Lange schrijft in een landelijk christelijk dagblad, dat we als mensen geen losse individuen zijn, maar onderdeel van een weefsel. Mooi beeld. Jezus leert ons dat de draden van het grote weefsel bijeenblijven dankzij liefde.

'Liefde gaat langzaam', zei iemand ooit. Intussen is hij wel gerijpt voor het grote werk, onze Petrus. En wij als kerk, wij als mensen van nu. Laten we, net als hij, oog in oog met deze Jezusvraag rijpen in liefde, lerend van de monniken dat dit met vallen en opstaan gaat, in die volgorde.

Amen